Laboratorium 1

Łukasz Wala

AGH, Wydział Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji Teoria Współbieżności 2022/23

Kraków, 17 października 2022

1 Treść zadania

- 1. Napisać program, który uruchamia 2 wątki, z których jeden zwiększa wartość zmiennej całkowitej o 1, drugi wątek zmniejsza wartość o 1. Zakładając że na początku wartość zmiennej Counter była 0, chcielibyśmy wiedzieć jaka będzie wartość tej zmiennej po wykonaniu 100000 operacji zwiększania i zmniejszania przez obydwa wątki.
- 2. Na podstawie 100 wykonań programu z p.1, stworzyć histogram końcowych wartości zmiennej Counter.
- 3. Spróbować wprowadzić mechanizm do programu z p.1, który zagwarantowałby przewidywalną końcową wartość zmiennej Counter.

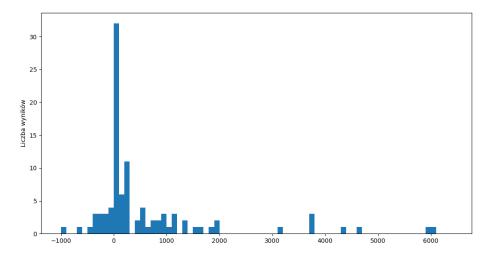
2 Opis rozwiązania

Pierwszym krokiem rozwiąznia jest napisanie programu:

```
class Counter {
    private int _val;
    public Counter(int n) {
        _val = n;
    }
    public void inc() {
        _val++;
    }
    public void dec() {
        _val--;
    }
    public int value() {
        return _val;
    }
}
```

```
class IThread extends Thread {
    private Counter counter;
    public IThread(Counter counter) {
        this.counter = counter;
    public void run() {
        for (int i=0; i<10_000; ++i) {
            counter.inc();
    }
}
class DThread extends Thread {
    private Counter counter;
    public DThread(Counter counter) {
        this.counter = counter;
    }
    public void run() {
        for (int i=0; i<10_000; ++i) {
            counter.dec();
    }
public class Race {
    public static void main(String[] args) throws InterruptedException {
        Counter cnt = new Counter(0);
        DThread dthread = new DThread(cnt);
        IThread ithread = new IThread(cnt);
        dthread.start();
        ithread.start();
        dthread.join();
        ithread.join();
        System.out.println("state = " + cnt.value());
    }
}
```

Powyższy program został wykonany 100 razy, poniżej znajduje się histogram stworzony na podstawie uzyskanych wyników:

Rysunek 1: Wyniki dla 100 wykonań programu

Możnaby się spodziewać, że dla każdego wykonania wynik będzie wynosił 0, jednak inkrementacja licznika nie jest operacją atomiczną (składa się z odczytania zmiennej, właściwej inkrementacji i zapisania oraz nie ma gwarancji, że te operacje wykonają się jedna po drugiej). Przez to operacje dwóch jednocześnie działających wątków mogą się przeplatać i ostateczna wartość licznika jest niepoprawna.

Typowym rozwiązaniem tego problemu byłoby użycie narzędzi oferowanych przez system operacyjny zapewniające atomiczność operacji. W tym przypadku jednak, jako że wątki i tak nie mogą działać prawdziwie równolegle, bo operują na tym samym liczniku, można dodać warunek, że wątek inkrementujący działa tylko, gdy wartość licznika jest nieujemna, a wątek dekrementujący tylko wtedy, gdy wartość licznika jest ujemna:

```
}
}

class DThread extends Thread {
  private Counter counter;

public DThread(Counter counter) {
    this.counter = counter;
}

public void run() {
    for (int i=0; i<10_000; ++i) {
        while (counter.value() <= 0)
        ;
        counter.dec();
    }
}</pre>
```

Dzięki temu otrzymywane wyniki są zawsze zgodne z oczekiwaniami. Innym rozwiązaniem byłoby po prostu uruchamianie wątków synchronicznie (poczekanie przed uruchomieniem drugiego wątku, aż pierwszy skończy pracę), jako że i tak nie mogą działać prawdziwie równolegle.

3 Wnioski

Używanie współdzielonego stanu pomiędzy wieloma wątkami może prowadzić do wielu błędów związanych z brakiem synchronizacji oraz atomiczność niektórych operacji. Rozwiązaniem może być stosowanie systemowych narzędzi do synchronizacji wątków lub unikanie wielowątkowości, kiedy nie jest potrzebna.